

ARTIKKEL

Moss kunstforening har 600 kunstverk i skattkammeret.

Moss Avis, 9. februar 2019. Tekst og foto av Geir Hansen

1 / 4

SKATTKAMMER: Moss kunstforenings samling inneholder en rekke flotte kunstverk. Leder Olav Hansen og nestleder Anne-Lise Gjøstøl med et bilde fra «Albertineserien» av Christian Krohg. Til høyre henger «Losen» av samme maler. Foto: Geir Hansen

Av [Geir Hansen](#)

Publisert:09. februar 2019, kl. 10:15

Moss kunstforening har en helt spesiell skatt. Gjennom foreningens 75-årige historie er det samlet og kjøpt kunstverk. Nå har de 600 i sin samling.

Kunstforeningen har et eget magasin på 115 kvadratmeter i galleriets underetasje. Hele samlingen er katalogisert, og maleriene henger på skinnegående vegger. Andre kunstverk er systematisert i nummererte hyller og reoler.

– Vi har ikke en eksakt verdi for hele samlingen, men den er forsikret for femseks millioner kroner. Hvis det skulle skje noe, blir de kunstverkene som rammes taksert og gitt en verdi i forhold til en forsikringsutbetaling, sier Olav Hansen som har vært foreningens leder i ti år.

Men samlingen er ikke helt bortgjemt, det er til enhver tid ca. 100 kunstverk som ruller rundt i forskjellige lokaler i byen til glede for ansatte og innbyggere.

Foreningen leier nemlig ut kunsten til offentlige institusjoner og firmaer. I Moss kunstgalleri har de vanligvis åtte utstillinger i året, og de prøver også å stille ut deler av den faste samlingen jevnlig, i tillegg til at de viser «Månedens bilde».

(Artikkelen fortsetter under bildet.)

SYSTEM: Maleriene henger på skinnegående vegger i magasinet. Foto: Geir Hansen

Moss kunstforening ble stiftet 24. april 1944. I en av foreningens årsmøteprotokoller kan man lese:

«På styremøte 7. mars 1946 ble det besluttet å rette en henvendelse til noen av byens bedrifter for å tilveiebringe midler til innkjøp av en grunnstamme til Det Faste Galleri».

Og med 600 kunstverk i samlingen kan det trygt slås fast at grunnstammen har vokst med årene. Ved 10-års jubileet hadde foreningen 40 bilder til en innkjøpsverdi på 28.500 kroner.

Testamentarisk gave

I mange år fristet foreningen en omflakkende tilværelse på skoler og andre egnede lokaler i byen. Men i 1969 kunne foreningen flytte inn i et nytt flott galleri i sentrum, takket være en testamentarisk gave fra skipsreder Biørn Biørnstad, samt tilskudd fra Norsk kulturråd, Moss Sparebank og Moss kommune.

Gaven fra Biørnstad omfattet også hele hans malerisamling og grafiske arbeider. Han bodde på Alby gård til sin død i 1963, og visste nok ikke at Galleri F 15 noen år senere skulle bli en anerkjent kunstinstitusjon på gården.

(Artikkelen fortsetter under bildet.)

I SAMLINGEN: Anne-Lise Gjølseth viser et maleri av Kjell Erik Killi Olsen. Foto: Geir Hansen

Betingelsen for gaven fra Biørnstad var at Moss kommune måtte holde Moss kunstforening med lokaler så lenge den eksisterte. Og forpliktelsen medførte at da kunstgalleriet måtte rives for å gi plass til utvidelsen av Kirkeparken videregående skole, måtte kommunen skaffe foreningen nye lokaler. Dermed fikk Moss kunstgalleri fra 2005 disponere første etasje og kjelleren i det tidligere Moss bibliotek.

– Mange kunstnere mener at vi har Norges flotteste galleri. Her er det så populært at vi har booket utstillere ut 2020, sier lederen for den største kunstforeningen i Østfold med sine 300 medlemmer.

Samlingen er tredelt

Da foreningen ble startet slo formålsparagrafen fast at det skulle arbeides for å skaffe foreningen en fast malerisamling. I dag består den varierte samlingen av tre deler. Det er den testamentariske gaven etter Biørnstad, det er det som foreningen har kjøpt gjennom årenes løp, og så har foreningen ved et par anledninger blitt tildelt forskjellige verk som Norsk kulturråd tidligere har kjøpt inn.

– Det å ha en slik samling krever også mye. Den må blant annet følges opp i forhold til vedlikehold og utlån. Flere kunstforeninger kvitter seg med samlingene sine, men det har vi ingen planer om her i Moss, sier Hansen.

(Artikkelen fortsetter under bildet.)

ORDEN: Skulpturer, keramikk, glass og tekstiler er plassert i reoler. Foto: Geir Hansen

Gjennom årenes løp blir bildene merket av tidens tann, og nå har styret nylig bestemt at 13 bilder skal restaureres – til en stipulert kostnad på nærmere 140.000 kroner.

– Vi regner ca. 40.000 kroner som inntekt pr. år fra utleievirksomheten, og fra den potten dekker vi også restaurering av bilder.

I 2018 solgte foreningen kunstverk for 300.000 kroner på sine utstillinger, noe som gir 75.000 kroner i provisjon.

Foreningen har mange kjente navn i sin samling. Refsnes Gods leier et bilde av Edvard Munch, en pastell med tittelen «Ung gutt». Et stort maleri av Gerhard Munthe har hengt på Torderød gård, men er hentet «hjem» på grunn av restaureringen der, og et flott Jakob Weidemann-bilde henger i det nye seremonirommet på rådhuset. Mange lokale kunstnere er også representert i samlingen.

– Vi har også tre malerier av Christian Krohg. Og jeg mener at det nylig ble solgt et Krohg-bilde i Norge for en million kroner, sier Hansen med et smil.

